

**DECIZIA nr.
din iulie 2017****Cu privire la accesul persoanelor cu deficiențe de auz și văz
la serviciile de programe și abrogarea Deciziei CCA nr. 21 din 26.02.2008**

Ca urmare a inițiativei membrilor Consiliului Coordonator al Audiovizualului de a modifica Decizia CCA nr. 21 din 26.02.2008 „Cu privire la accesul persoanelor cu deficiențe de auz (surde) la emisiunile TV” și ca urmare a adresărilor consumatorilor de programe, se propune abrogarea Deciziei CCA nr. 21 din 26.02.2008 și aprobarea unei noi decizii care va reglementa accesul persoanelor cu deficiențe de auz și văz la serviciile de programe.

În ședința publică a Consiliului Coordonator al Audiovizualului din 17.05.2016, prin Decizia nr. 14/81, a fost aprobat conceptual Proiectul Deciziei – „Cu privire la accesul persoanelor cu deficiențe de auz și văz la serviciile de programe”.

În conformitate cu prevederile art. 9 alin. (1) din Legea privind transparența în procesul decizional, CCA a plasat pe pagina web și a solicitat părților interesate: autorități publice, asociații obștești și persoane juridice din domeniul audiovizualului (Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Asociația Națională Patronală a Radiodifuzorilor din Republica Moldova, AO „Asociația Nevăzătorilor din Moldova”, AO „Asociația Surzilor din Republica Moldova”, Asociația Patronală a Radiodifuzorilor din Republica Moldova, Alianța Centrelor Comunitare de Acces la Informație și Instruire din Moldova, Centru pentru Jurnalism Independent din Republica Moldova, IPNA Compania „Teleradio-Moldova”, „General Media Grup Corp” SRL, ÎCS „Pro Digital” SRL, „Analiticmedia-Grup” SA și ÎCS „Jurnal de Chișinău Plus” SRL) prezentarea recomandărilor și opiniilor vizavi de proiectul înaintat spre dezbateri publice.

Propuneri și sugestii au parvenit de la: Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, AO „Asociația Nevăzătorilor din Moldova”, AO „Asociația Surzilor din Republica Moldova”, Alianța Centrelor Comunitare de Acces la Informație și Instruire din Moldova și IPNA Compania „Teleradio-Moldova”.

Proiectul Deciziei – „Cu privire la accesul persoanelor cu deficiențe de auz și văz la serviciile de programe” a fost examinat în cadrul ședinței Grupului de lucru pentru reglementarea activității de întreprinzător în Republica Moldova din 22 martie 2017. În urma discuțiilor, grupul de lucru al comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător a avizat pozitiv Analiza impactului de reglementare la proiectul de decizie cu privire la accesul persoanelor cu deficiențe de auz și văz la serviciile de programe.

În urma discuțiilor, Grupul de lucru a recomandat ca proiectul de decizie să intre în vigoare după 6 luni de la adoptarea acestuia și CCA va consulta suplimentar acest proiect de decizie cu radiodifuzorii.

Consiliul Coordonator al Audiovizualului a remis repetat Proiectul Deciziei – „Cu privire la accesul persoanelor cu deficiențe de auz și văz la serviciile de programe” pentru consultări suplimentare, și anume: Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Asociația Națională Patronală a Radiodifuzorilor din Republica Moldova, AO „Asociația Nevăzătorilor din Moldova”, AO „Asociația Surzilor din Republica Moldova”, Asociația Patronală a Radiodifuzorilor din Republica Moldova, Alianța Centrelor Comunitare de Acces la Informație și Instruire din Moldova, Centru pentru Jurnalism Independent din Republica Moldova, IPNA Compania „Teleradio-Moldova”, „General Media Grup Corp” SRL, ÎCS „Pro Digital” SRL, „Analiticmedia-Grup” SA și ÎCS „Jurnal de Chișinău Plus” SRL, pentru prezentarea recomandărilor și opiniilor vizavi de proiectul de decizie final înaintat spre dezbateri publice.

Propuneri și sugestii au parvenit de la: Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, AO „Asociația Nevăzătorilor din Moldova”, AO „Asociația Surzilor din Republica Moldova”, și IPNA Compania „Teleradio-Moldova”.

Reieșind din cele expuse, în conformitate cu prevederile art. 39, 40 și 41 din Codul audiovizualului nr. 260-XVI din 27.07.2006, ale Statutului CCA, aprobat prin Hotărârea nr. 433-XVI din 28.12.2006 a Parlamentului Republicii Moldova, **Consiliul Coordonator al Audiovizualului**

DECIDE:

1. Radiodifuzorii aflați sub jurisdicția Republicii Moldova, începând cu ....., vor transmite zilnic câte un buletin de știri, între orele 17⁰⁰ și 23⁰⁰, în limbajul mimico-gestual sau prin titrare sincron în limba română pentru persoanelor cu deficiențe de auz și prin semnal sonor pentru persoane cu deficiențe de vedere.

2. Titrele trebuie să corespundă următoarelor cerințe:

- să fie amplasate în partea de jos a ecranului,
- să aibă o mărime citibilă,
- să fie cu o viteză medie de rulare,
- să corespundă cu esența și imaginile difuzate,
- literele să fie puțin mai îngroșate de culoare albă, având un contur de culoare neagră.

3. În cadrul buletinelor de știri difuzate în limba română, reportajele realizate într-o limbă străină, vor fi dublate în limba română.

4. În buletinele de știri, în timpul interviuării persoanelor, trebuie să fie rostit numele, prenumele și funcția acestora.

5. Posturile de televiziune vor difuza prognoza meteo în format video cât și audio. Radiodifuzorii, după fiecare buletin meteo, vor indica sursele folosite la prezentarea acestora.

6. Programele de importanță majoră sau rezumatele acestora, mesajele de urgență, de securitate sau sănătate publică, vor fi difuzate în limbajul mimico-gestual sau prin titrare sincron în limba română.

7. Radiodifuzorii elaborează serviciul de programe în așa fel, încât să devină accesibil persoanelor cu deficiențe de auz și văz, prin mesaje text, interpretare, descriere audio sau alte tehnici similare. Programul emisiunilor trebuie prezentat atât în format video, cât și audio.

8. Radiodifuzorii trebuie să informeze telespectatorii printr-un simbol vizual (Anexa nr. 1) despre începerea emisiunilor difuzate cu limbaj mimico-gestual sau prin titrare sincron în limba română, totodată vor avertiza verbal începerea programelor pentru persoane cu deficiențe de vedere.

9. Fiecare post de televiziune cu acoperire națională este obligat să asigure accesibilitatea persoanelor cu deficiențe de auz sau vedere la serviciile de programe în timpul campaniilor electorale. Dezbaterile electorale vor fi transmise în reluare în limbajul mimico-gestual sau prin titrare sincron.

10. Radiodifuzorii naționali sunt obligați să asigure accesibilitatea la totalitatea programelor de actualități și spoturi electorale, prin difuzarea acestora în limbajul mimico-gestual sau prin titrare sincron ale acestora.

11. Radiodifuzorii regionali și cei locali sunt obligați să favorizeze accesibilitatea la principalele programe de actualități electorale în orele de maximă audiență.

12. Radiodifuzorii vor crea programe privind protecția persoanelor cu deficiențe auditive, nevăzători sau cei cu deficiențe de vedere, vor prezenta practici privind nediscriminarea, propagarea principiului egalității în drepturi și participarea la viața socială a persoanelor cu deficiențe auditive sau cei cu deficiențe de vedere.

13. Decizia CCA nr. 21 din 26.02.2008 se abrogă.

14. Prezenta decizie va fi publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pagina web a CCA.

PREȘEDINTELE
Consiliului Coordonator
al Audiovizualului

Dragoș VICOL

Anexa nr. 1

Simbol vizual despre începerea emisiunilor difuzate cu limbaj mimico-gestual sau prin titrare sincron:

